

Repertoriul jurisprudenței

HOTĂRÂREA CURȚII (Camera a patra)

29 noiembrie 2018*

„Recurs – Politica externă și de securitate comună – Măsuri restrictive împotriva Republicii Islamice Iran – Înghețarea fondurilor și a resurselor economice – Anulare a unei includeri de către Tribunal – Reincludere – Motiv de includere referitor la sprijinul financiar acordat guvernului Iranului și la implicarea în achiziționarea de bunuri și de tehnologii interzise – Întindere – Finanțarea unor proiecte în sectorul petrolului și gazelor naturale – Elemente de probă cu o dată anterioară primei includeri – Fapte cunoscute înainte de prima includere – Articolul 266 TFUE – Autoritate de lucru judecat – Întindere – Protecție jurisdicțională efectivă”

În cauza C-248/17 P,

având ca obiect un recurs formulat în temeiul articolului 56 din Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene, introdus la 11 mai 2017,

Bank Tejarat, cu sediul în Teheran (Iran), reprezentată de S. Zaiwalla, de P. Reddy și de A. Meskarian, solicitors, de M. Brindle, QC, și de T. Otty, QC, precum și de R. Blakeley, barrister,

recurentă,

cealaltă parte din procedură fiind:

Consiliul Uniunii Europene, reprezentat de J. Kneale și de M. Bishop, în calitate de agenți,

pârât în primă instanță,

CURTEA (Camera a patra),

compusă din domnul T. von Danwitz (raportor), președinte al Camerei a șaptea, îndeplinind funcția de președinte al Camerei a patra, doamna K. Jürimäe și domnii C. Lycourgos, E. Juhász și C. Vajda, judecători,

avocat general: domnul E. Tanchev,

grefier: domnul A. Calot Escobar,

având în vedere procedura scrisă,

având în vedere decizia de judecare a cauzei fără concluzii, luată după ascultarea avocatului general,

pronunță prezenta

* Limba de procedură: engleza.

Hotărâre

- 1 Prin recursul formulat, Bank Tejarat solicită anularea Hotărârii Tribunalului Uniunii Europene din 14 martie 2017, Bank Tejarat/Consiliul (T-346/15, nepublicată, denumită în continuare „hotărârea atacată”, EU:T:2017:164), prin care acesta a respins acțiunea sa având ca obiect anularea Deciziei (PESC) 2015/556 a Consiliului din 7 aprilie 2015 de modificare a Deciziei 2010/413/PESC a Consiliului privind adoptarea de măsuri restrictive împotriva Iranului (JO 2015, L 92, p. 101) și a Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2015/549 al Consiliului din 7 aprilie 2015 privind punerea în aplicare a Regulamentului (UE) nr. 267/2012 privind măsuri restrictive împotriva Iranului (JO 2015, L 92, p. 12), în măsura în care aceste acte o privesc (denumite în continuare „actele atacate”).

Cadrul juridic

Rezoluția 1929 și Rezoluția 2231 (2015) ale Consiliului de Securitate al Națiunilor Unite

- 2 La 9 iunie 2010, Consiliul de Securitate al Națiunilor Unite a adoptat Rezoluția 1929 (2010) (denumită în continuare „Rezoluția 1929”), destinată să extindă domeniul de aplicare al măsurilor restrictive instituite prin Rezoluțiile 1737 (2006), 1747 (2007), 1803 (2008) și să introducă măsuri restrictive suplimentare împotriva Republicii Islamice Iran. În această rezoluție, Consiliul de Securitate al Națiunilor Unite menționează, printre altele, „legătura potențială dintre veniturile Iranului derivate din sectorul său energetic și finanțarea activităților sale nucleare sensibile cu un risc de proliferare”.
- 3 La 14 iulie 2015, Republica Islamică Iran, pe de o parte, și Republica Federală Germania, Republica Populară Chineză, Statele Unite ale Americii, Federația Rusă, Republica Franceză și Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord, precum și Înalțul Reprezentant al Uniunii Europene pentru afaceri externe și politica de securitate, pe de altă parte, au adoptat, la Viena (Austria), „Planul comun amplu de acțiune”, pentru a furniza o soluție amplă pe termen lung la problema nucleară iraniană (denumit în continuare „planul comun amplu de acțiune”).
- 4 La 20 iulie 2015, Consiliul de Securitate al Națiunilor Unite a adoptat Rezoluția 2231 (2015), prin care acesta aprobă planul comun amplu de acțiune, solicită punerea sa în aplicare deplină conform calendarului stabilit în rezoluție și prevede acțiuni care să se desfășoare în conformitate cu acest plan.

Dreptul Uniunii

- 5 La 17 iunie 2010, Consiliul European a invitat Consiliul Uniunii Europene să adopte măsuri de punere în aplicare a măsurilor prevăzute în Rezoluția 1929, precum și măsuri de însoțire, pentru a contribui la soluționarea tuturor preocupărilor rămase în privința dezvoltării de către Republica Islamică Iran a unor tehnologii sensibile în sprijinul programelor sale nucleare și de rachete, prin intermediul negocierilor. Aceste măsuri trebuiau să se axeze, printre altele, pe domeniul comerțului, pe sectorul financiar, pe sectorul iranian al transporturilor, pe sectoarele-cheie ale industriei gazului și petrolului.
- 6 La 26 iulie 2010, Consiliul Uniunii Europene a adoptat Decizia 2010/413/PESC privind adoptarea de măsuri restrictive împotriva Iranului și de abrogare a Poziției comune 2007/140/PESC (JO 2010, L 195, p. 39), a cărei anexă II enumeră numele persoanelor și ale entităților ale căror active sunt înghețate. Considerentul (22) al acestei decizii se referă la Rezoluția 1929 și menționează legătura potențială, indicată în aceasta, dintre veniturile Republicii Islamice Iran derivate din sectorul său energetic și finanțarea activităților sale nucleare sensibile cu risc de proliferare.

- 7 La 25 octombrie 2010, Consiliul a adoptat Regulamentul (UE) nr. 961/2010 privind măsuri restrictive împotriva Iranului și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 423/2007 (JO 2010, L 281, p. 1), pentru a asigura punerea în aplicare, în ceea ce privește Uniunea Europeană, a măsurilor restrictive prevăzute de Decizia 2010/413.
- 8 La 23 ianuarie 2012, Consiliul a adoptat Decizia 2012/35/PESC de modificare a Deciziei 2010/413 (JO 2012, L 19, p. 22). Potrivit considerentului (13) al acestei decizii, înghețarea fondurilor și a resurselor economice ar trebui aplicată unui număr suplimentar de persoane și de entități care oferă sprijin guvernului Iranului permițându-i să continue activitățile sale nucleare sensibile cu risc de proliferare sau perfecționarea vectorilor de transport al armamentelor nucleare, în special persoanele și entitățile care oferă sprijin financiar, logistic sau material guvernului Iranului.
- 9 Decizia menționată a modificat litera (b) și a adăugat o literă (c) la articolul 20 alineatul (1) din Decizia 2010/413, care prevede înghețarea fondurilor care aparțin următoarelor persoane și entități:
- „(b) persoanele și entitățile, altele decât cele menționate la anexa I, care sunt implicate, sunt direct asociate sau furnizează sprijin pentru activitățile nucleare sensibile cu risc de proliferare ale Iranului sau pentru producerea vectorilor de transport ai armelor nucleare, inclusiv prin implicare în achiziția articolelor, bunurilor, echipamentelor, materialelor și tehnologiei interzise [...], astfel cum sunt enumerate în anexa II;
- (c) alte persoane și entități care nu sunt vizate de anexa I care oferă sprijin guvernului Iranului și persoane și entități asociate acestora, astfel cum sunt enumerate în anexa II.”
- 10 La 23 martie 2012, Consiliul a adoptat Regulamentul (UE) nr. 267/2012 privind măsuri restrictive împotriva Iranului și de abrogare a Regulamentului nr. 961/2010 (JO 2012, L 88, p. 1), care pune în aplicare, în ceea ce privește Uniunea Europeană, măsurile restrictive prevăzute de Decizia 2012/35.
- 11 Articolul 23 alineatul (2) din acest regulament prevede înghețarea fondurilor și a resurselor economice ale persoanelor, entităților și organismelor prevăzute în lista din anexa IX, care, în conformitate cu articolul 20 alineatul (1) literele (b) și (c) din Decizia 2010/413, au fost identificate:
- „(a) ca participând, fiind asociate în mod direct sau susținând activitățile nucleare care prezintă un risc de proliferare sau activitățile de dezvoltare a vectorilor purtători de arme nucleare desfășurate de Iran, inclusiv prin implicarea în achiziționarea produselor și tehnologiilor interzise, sau care sunt în proprietatea sau sub controlul unei astfel de persoane, entități sau organism, inclusiv prin mijloace ilicite, sau care acționează în numele acestora sau sub îndrumarea acestora;
- [...]
- (d) ca fiind alte persoane, entități sau organisme care oferă sprijin, de exemplu sprijin material, logistic sau financiar, guvernului Iranului și persoanel[e] și entităților[e] asociate cu acest[a].”
- 12 Decizia 2012/635/PESC a Consiliului din 15 octombrie 2012 de modificare a Deciziei 2010/413 (JO 2012, L 282, p. 58, rectificare în JO 2013, L 251, p. 33) a modificat cuprinsul articolului 20 alineatul (1) litera (c) din Decizia 2010/413 după cum urmează:
- „alte persoane și entități care nu intră sub incidența anexei I, care acordă sprijin guvernului Iranului și entităților[e] deținute sau controlate de acesta ori persoanele și entitățile asociate acestora, astfel cum sunt enumerate în anexa II.”

- 13 Prin Regulamentul (UE) nr. 1263/2012 din 21 decembrie 2012 de modificare a Regulamentului nr. 267/2012 (JO 2012, L 356, p. 34), Consiliul a modificat cuprinsul articolului 23 alineatul (2) litera (d) din acest din urmă regulament după cum urmează:

„fiind alte persoane, entități sau organisme care oferă sprijin, de exemplu sprijin material, logistic sau financiar, guvernului Iranului și entități deținute sau controlate de acestea, sau persoane și entități asociate cu acestea.”

Istoricul litigiului

- 14 Recurenta, Bank Tejarat, este o bancă iraniană.

- 15 La 23 ianuarie 2012, prin Decizia 2012/35 și prin Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 54/2012 din 23 ianuarie 2012 privind punerea în aplicare a Regulamentului nr. 961/2010 (JO 2012, L 19, p. 1), Consiliul a inclus numele recurente în lista persoanelor și a entităților ale căror active sunt înghețate, care figurează în anexa II la Decizia 2010/413 și, respectiv, în anexa VIII la Regulamentul nr. 961/2010. Motivele includerii sale pe aceste liste erau identice și redactate după cum urmează:

„Banca Tejarat este o bancă deținută de stat. A facilitat în mod direct eforturile nucleare ale Iranului. De exemplu, în 2011, Banca Tejarat a facilitat transferul a zeci de milioane de dolari, cu scopul de a sprijini eforturile continue ale Organizației Iraniene a Energiei Atomice, desemnată de ONU, de a cumpăra concentrat de uraniu. Organizația Iraniană a Energiei Atomice (AEOI) este principala organizație iraniană în domeniul cercetării și dezvoltării de tehnologie nucleară și gestionează programele privind producerea materialelor fisionabile.

Banca Tejarat a sprijinit, de asemenea, băncile iraniene desemnate în eludarea sancțiunilor internaționale, de exemplu prin participarea acesteia la activități comerciale implicând firme-paravan ale Shahid Hemmat Industrial Group, entitate desemnată de ONU.

Prin intermediul serviciilor sale financiare acordate în ultimii ani băncilor Bank Mellat și Export Development Bank of Iran (EDBI), entități desemnate de UE, Banca Tejarat a sprijinit și activitățile filialelor și ale entităților subordonate Iran Revolutionary Guard Corps, ale Defense Industries Organisation, entitate desemnată de ONU, și ale MODAFL, entitate desemnată de ONU.”

- 16 La 23 martie 2012, prin Regulamentul nr. 267/2012, numele recurente a fost inclus în lista cuprinsă în anexa IX la acest regulament, în temeiul aceluiași motive.
- 17 Decizia 2012/457/PESC a Consiliului din 2 august 2012 de modificare a Deciziei 2010/413 (JO 2012, L 208, p. 18) și Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 709/2012 al Consiliului din 2 august 2012 privind punerea în aplicare a Regulamentului nr. 267/2012 (JO 2012, L 208, p. 2, rectificare în JO 2013, L 41, p. 14) au modificat motivele de includere a recurente în listele persoanelor și ale entităților ale căror active sunt înghețate, precizând că „Bank Tejarat este o bancă deținută parțial de stat”, restul motivării rămânând neschimbat.
- 18 Prin Hotărârea din 22 ianuarie 2015, Bank Tejarat/Consiliul (T-176/12, EU:T:2015:43), Tribunalul a anulat Decizia 2012/35, Regulamentul de punere în aplicare nr. 54/2012, Regulamentul nr. 267/2012 și Regulamentul de punere în aplicare nr. 709/2012, în măsura în care aceste acte o priveau pe recurentă, pentru motivul că Consiliul nu a demonstrat că recurenta acordase sprijin proliferării nucleare și sprijinise alte persoane și entități să încalce măsurile restrictive care le vizau sau să se sustragă acestora. Niciun recurs nu a fost introdus împotriva acestei hotărâri.

- 19 La 7 aprilie 2015, Consiliul, prin actele atacate, a reinclus numele recurenteii, pe de o parte, în lista persoanelor și a entităților ale căror active sunt înghețate, care figurează în anexa II la Decizia 2010/413, și, pe de altă parte, pe cea care figurează în anexa IX la Regulamentul nr. 267/2012 (denumite în continuare „listele în litigiu”), în temeiul motivelor redactate după cum urmează:

„Bank Tejarat furnizează sprijin semnificativ guvernului Iranului oferind resurse financiare și servicii de finanțare pentru proiecte de dezvoltare în sectorul petrolului și gazelor naturale. Sectorul petrolului și gazelor naturale constituie o sursă importantă de finanțare pentru guvernul Iranului și mai multe proiecte finanțate de Bank Tejarat sunt desfășurate de filiale ale unor entități deținute și controlate de guvernul Iranului. În plus, Bank Tejarat este în continuare deținută parțial și strâns legată de guvernul Iranului, acesta fiind, așadar, în măsură să influențeze deciziile luate de Bank Tejarat, inclusiv implicarea sa în finanțarea de proiecte considerate de guvernul iranian drept o prioritate majoră.

De asemenea, întrucât Bank Tejarat oferă finanțare pentru diferite proiecte din domeniul producției și rafinării țițeiului care necesită în mod obligatoriu achiziționarea de echipamente și tehnologii-cheie pentru sectoarele respective, a căror furnizare în vederea utilizării în Iran este interzisă, Bank Tejarat poate fi considerată ca fiind implicată în achiziționarea de produse și de tehnologii interzise.”

- 20 La 18 octombrie 2015, în cadrul punerii în aplicare a planului comun amplu de acțiune, Consiliul a adoptat, pe de o parte, Decizia (PESC) 2015/1863 de modificare a Deciziei 2010/413 (JO 2015, L 274, p. 174), prin care s-au suspendat, în privința recurenteii, măsurile restrictive prevăzute de Decizia 2010/413, precum și, pe de altă parte, Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2015/1862 privind punerea în aplicare a Regulamentului nr. 267/2012 (JO 2015, L 274, p. 161), prin care numele său a fost eliminat de pe lista care figurează în anexa IX la acest din urmă regulament.
- 21 Decizia 2015/1863 și Regulamentul de punere în aplicare 2015/1862 sunt aplicabile începând cu 16 ianuarie 2016, potrivit Deciziei (PESC) 2016/37 a Consiliului din 16 ianuarie 2016 privind data aplicării Deciziei 2015/1863 (JO 2016, L 11 I, p. 1) și, respectiv, informațiilor privind data aplicării Regulamentului (UE) 2015/1861 al Consiliului de modificare a Regulamentului nr. 267/2012 și a Regulamentului de punere în aplicare 2015/1862 (JO 2016, C 15 I, p. 1).

Procedura în fața Tribunalului și hotărârea atacată

- 22 Prin cererea introductivă depusă la grefa Tribunalului la 18 iunie 2015, recurenta a introdus o acțiune în anulare împotriva actelor atacate, invocând șapte motive întemeiate, primul, pe încălcarea articolului 266 TFUE, al doilea, pe un abuz de procedură, precum și pe încălcarea principiului autorității de lucru judecat, a principiului securității juridice și a caracterului definitiv al deciziilor jurisdicționale, al treilea, pe încălcarea principiului efectivității și a dreptului la o protecție jurisdicțională efectivă, precum și pe încălcarea articolului 47 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene (denumită în continuare „carta”) și a articolelor 6 și 13 din Convenția europeană de apărare a drepturilor omului și a libertăților fundamentale, semnată la Roma la 4 noiembrie 1950 (denumită în continuare „CEDO”), al patrulea, pe un abuz de putere și pe încălcarea principiului unei bune administrări, al cincilea, pe încălcarea drepturilor sale fundamentale, în special a dreptului său de proprietate și a dreptului la respectarea reputației sale, precum și pe încălcarea principiului proporționalității, al șaselea, pe încălcarea obligației de motivare, și al șaptelea, pe o eroare vădită de apreciere.
- 23 Tribunalul a respins fiecare dintre aceste motive și, în consecință, a respins acțiunea în totalitate.

Concluziile părților și procedura în fața Curții

24 Recurenta solicită Curții:

- admiterea recursului și anularea celor două puncte ale dispozitivului hotărârii atacate;
- admiterea cererii introductive îndreptate împotriva reincluderii sale;
- anularea actelor atacate, în măsura în care o privesc, și
- obligarea Consiliului la plata cheltuielilor de judecată efectuate în recurs și în procedura în fața Tribunalului.

25 Consiliul solicită Curții:

- respingerea recursului ca fiind inadmisibil și, în caz contrar, ca fiind nefondat;
- în subsidiar, dacă Curtea decide să anuleze hotărârea atacată și să dea ea însăși o decizie definitivă, respingerea acțiunii în anulare a actelor atacate și
- obligarea Bank Tejarat la plata cheltuielilor aferente recursului.

Cu privire la recurs

Cu privire la admisibilitatea recursului

Argumentația părților

- 26 Consiliul arată că recurenta nu are interes în soluționarea prezentului recurs și că acesta este, prin urmare, inadmisibil, ca urmare a ridicării, prin Decizia 2015/1863 și prin Regulamentul de punere în aplicare 2015/1862, a măsurilor restrictive luate în privința sa, precum și a lipsei unei atingeri aduse reputației sale prin actele atacate.
- 27 Recurenta susține că are un interes de a urmări în continuare anularea hotărârii atacate și cea a actelor atacate în cadrul acțiunii în despăgubire pe care a formulat-o în fața Tribunalului, care este înregistrată sub nr. T-37/17, precum și pentru a obține recunoașterea nelegalității acestor acte și o formă de despăgubire necompensatorie a prejudiciului cauzat reputației sale.

Aprecierea Curții

- 28 Rezultă dintr-o jurisprudență constantă că existența unui interes al recurentului de a exercita calea de atac presupune ca recursul, prin rezultatul său, să poată aduce un beneficiu părții care l-a intentat (Hotărârea din 21 decembrie 2011, Franța/People's Mojahedin Organization of Iran, C-27/09 P, EU:C:2011:853, punctul 43 și jurisprudența citată).
- 29 Or, Curtea a apreciat că o persoană sau o entitate al cărei nume a fost inclus într-o listă de persoane și de entități ale căror active sunt înghețate își menținea interesul cel puțin moral de a obține anularea acestei includeri, în scopul de a obține recunoașterea de către instanța Uniunii a faptului că nu ar fi trebuit să fie niciodată inclusă într-o astfel de listă, ținând seama de consecințele asupra reputației sale, inclusiv după eliminarea numelui său de pe lista menționată sau după suspendarea înghețării fondurilor sale (a se vedea în acest sens Hotărârea din 28 mai 2013, Abdulrahim/Consiliul și Comisia,

C-239/12 P, EU:C:2013:331, punctele 70-72, Hotărârea din 8 septembrie 2016, Iranian Offshore Engineering & Construction/Consiliul, C-459/15 P, nepublicată, EU:C:2016:646, punctul 12, precum și Hotărârea din 15 iunie 2017, Al-Faqih și alții/Comisia, C-19/16 P, EU:C:2017:466, punctul 36).

- 30 În consecință, recurenta dispune de un interes, cel puțin moral, de a urmări în continuare anularea reîncluderii sale în listele în litigiu, chiar dacă, pe de o parte, înghețarea activelor sale care rezultă din această reîncludere în lista cuprinsă în anexa II la Decizia 2010/413 a fost suspendată și, pe de altă parte, numele său a fost înlăturat de pe lista cuprinsă în anexa IX la Regulamentul nr. 267/2012, potrivit Deciziei 2015/1863 și, respectiv, Regulamentului de punere în aplicare 2015/1862.
- 31 Recursul este, prin urmare, admisibil.

Cu privire la fond

- 32 Bank Tejarat invocă patru motive în susținerea recursului.

Cu privire la primul și la al doilea motiv

– Argumentația părților

- 33 Prin intermediul primului motiv, recurenta arată că Tribunalul a săvârșit o eroare de drept cu ocazia examinării probelor pe care ea le-a furnizat pentru a contesta motivele reîncluderii sale în listele în litigiu, în special prin faptul că a acordat o pondere insuficientă mărturiei directorului său la punctele 84-86 din hotărârea atacată. În acest mod, Tribunalul ar fi denaturat elementele de probă și ar fi creat o sarcină imposibilă în privința sa, procedura devenind astfel inechitabilă.
- 34 Prin intermediul celui de al doilea motiv, care privește punctele 83-114 din hotărârea atacată, recurenta susține că Tribunalul a denaturat elementele de probă furnizate, al căror sens era clar, și a inversat sarcina probei, impunându-i această sarcină și pretinzându-i probe negative. Astfel, Tribunalul ar fi ignorat proba determinantă constând în mărturia directorului său și ar fi preferat conținutul unor articole de presă inexacte și selective depuse de Consiliu, dintre care unele, provenind de la Ministerul Petrolului iranian, constituiau propagandă. Tribunalul s-ar fi întemeiat de asemenea în mod eronat pe participarea minoritară a guvernului Iranului la capitalul recurente. Tribunalul nu ar fi supus, așadar, elementele de probă prezentate de Consiliu unui control complet și riguros.
- 35 Consiliul susține că primul motiv nu este fondat. În ceea ce privește al doilea motiv, acesta apreciază că recurenta solicită în realitate Curții să procedeze la o nouă apreciere a elementelor de probă și că acest motiv ar trebui să fie, așadar, declarat inadmisibil și, în subsidiar, nefondat.

– Aprecierea Curții

- 36 Prin intermediul primului și al celui de al doilea motiv, care trebuie analizate împreună, recurenta arată în esență că, în cadrul aprecierii motivelor cuprinse în actele atacate și în special a participării sale la finanțarea unor proiecte diverse în sectorul petrolului și gazelor naturale, Tribunalul a încălcat normele referitoare la sarcina probei și a denaturat elementele de probă.
- 37 Potrivit unei jurisprudențe consacrate, în cazul unui recurs, Curtea nu este competentă să se pronunțe asupra situației de fapt și nici, în principiu, să examineze probele pe care Tribunalul le-a reținut în susținerea acesteia. Astfel, din moment ce respectivele probe au fost obținute în mod legal și au fost respectate principiile generale ale dreptului și normele de procedură aplicabile în materie de sarcină a probei și de administrare a probelor, numai Tribunalul are competența de a aprecia valoarea care

trebuie să fie atribuită elementelor care i-au fost prezentate. Prin urmare, această apreciere nu constituie, cu excepția cazului denaturării elementelor de probă prezentate Tribunalului, o problemă de drept supusă ca atare controlului Curții. În schimb, competența de control a Curții asupra constatărilor de fapt realizate de Tribunal se întinde în special la problema dacă normele în materia sarcinii și a administrării probelor au fost respectate (Hotărârea din 18 ianuarie 2017, Toshiba/Comisia, C-623/15 P, nepublicată, EU:C:2017:21, punctul 39, și Hotărârea din 14 iunie 2018, Makhoul/Consiliul, C-458/17 P, nepublicată, EU:C:2018:441, punctul 57).

- 38 În ceea ce privește problema dacă Tribunalul a încălcat normele referitoare la sarcina probei în materia măsurilor restrictive, trebuie amintit că, în cadrul controlului acestor măsuri, instanțele Uniunii trebuie, în conformitate cu competențele cu care sunt investite în temeiul tratatelor, să asigure un control, în principiu complet, al legalității ansamblului actelor Uniunii (a se vedea în acest sens Hotărârea din 18 iulie 2013, Comisia și alții/Kadi, C-584/10 P, C-593/10 P și C-595/10 P, EU:C:2013:518, punctul 97, Hotărârea din 28 noiembrie 2013, Consiliul/Fulmen și Mahmoudian, C-280/12 P, EU:C:2013:775, punctul 58, precum și Hotărârea din 28 martie 2017, Rosneft, C-72/15, EU:C:2017:236, punctul 106).
- 39 Efectivitatea controlului jurisdicțional garantat la articolul 47 din cartă impune ca, în cadrul controlului legalității motivelor pe care se întemeiază decizia de includere a numelui unei persoane în lista persoanelor care fac obiectul unor măsuri restrictive, instanța Uniunii să se asigure că această decizie, care are o aplicabilitate individuală pentru persoana în cauză, se întemeiază pe o bază factuală suficient de solidă. Aceasta presupune, în speță, o verificare a faptelor invocate în expunerea de motive pe care se bazează actele atacate, astfel încât controlul jurisdicțional să nu se limiteze la aprecierea verosimilității abstracte a motivelor invocate, ci să privească aspectul dacă respectivele motive – sau cel puțin unul dintre ele, considerat suficient în sine pentru susținerea actelor menționate – sunt întemeiate (a se vedea în acest sens Hotărârea din 18 iulie 2013, Comisia și alții/Kadi, C-584/10 P, C-593/10 P și C-595/10 P, EU:C:2013:518, punctul 119, Hotărârea din 18 iunie 2015, Ipatau/Consiliul, C-535/14 P, EU:C:2015:407, punctul 42, precum și Hotărârea din 18 februarie 2016, Consiliul/Bank Mellat, C-176/13 P, EU:C:2016:96, punctul 109). În plus, autoritatea competentă a Uniunii este cea care are sarcina să demonstreze, în caz de contestare, temeinicia motivelor reținute împotriva persoanei vizate, aceasta din urmă neavând obligația să facă dovada negativă a netemeinicii motivelor menționate (Hotărârea din 18 iulie 2013, Comisia și alții/Kadi, C-584/10 P, C-593/10 P și C-595/10 P, EU:C:2013:518, punctul 121, precum și Hotărârea din 28 noiembrie 2013, Consiliul/Fulmen și Mahmoudian, C-280/12 P, EU:C:2013:775, punctul 66).
- 40 În speță, pentru a demonstra temeinicia motivelor cuprinse în actele atacate, Consiliul a depus, printre altele, pe lângă propunerea unui stat membru, o serie de documente publice cum ar fi mai multe articole de presă enumerate la punctul 65 din hotărârea atacată, precum și raportul anual al recurentei pentru anul 2014, citat la punctul 108 din această hotărâre. Pe baza acestor documente, Tribunalul a examinat în mod concret, la punctele 87-89, 107-109, 111 și 112 din hotărârea atacată, dacă motivele menționate erau suficient de dovedite de Consiliu, luând în considerare în același timp argumentele prezentate de recurentă în susținerea înscrisurilor pe care le-a furnizat, și anume mărturia directorului său și mai multe documente interne.
- 41 Astfel, este necesar să se considere că Tribunalul a examinat ansamblul documentelor depuse și al argumentelor prezentate atât de Consiliu, cât și de recurentă. Or, apreciind că elementele prezentate de aceasta din urmă nu erau de natură să infirme concluziile deduse de Consiliu din aceste elemente de probă, Tribunalul nu a inversat nicidecum sarcina probei și nici nu i-a impus recurentei să furnizeze o probă negativă.
- 42 Pe de altă parte, afirmația Tribunalului, la punctele 110 și 114 din hotărârea atacată, potrivit căreia Consiliul a putut, fără a săvârși o eroare de fapt și nici o „eroare vădită de apreciere”, să constate că recurenta finanța diverse proiecte în sectorul petrolului și gazelor naturale, se întemeiază, astfel cum rezultă din cuprinsul punctelor 85-109 din hotărârea atacată, pe verificarea, de către Tribunal, a

veridicității faptelor susținute în motivarea actelor atacate, precum și pe exercitarea unui control complet de care este ținut în conformitate cu jurisprudența citată la punctele 38 și 39 din prezenta hotărâre.

- 43 În aceste condiții, argumentul recurenteii dedus din încălcarea și din inversarea sarcinii probei înseamnă, în realitate, contestarea aprecierii, de către Tribunal, a faptelor și a elementelor de probă, precum și a valorii pe care el a atribuit-o acestor elemente. Or, această apreciere, potrivit jurisprudenței citate la punctul 37 din prezenta hotărâre, nu ține de controlul Curții, cu excepția cazului denaturării acestor elemente.
- 44 În ceea ce privește denaturarea elementelor de probă invocate, trebuie amintit că o astfel de denaturare are loc atunci când, fără să se recurgă la noi elemente de probă, aprecierea elementelor de probă existente apare ca fiind vădit greșită. Totuși, această denaturare trebuie să reiasă în mod evident din înscrisurile dosarului, fără a fi necesară o nouă apreciere a faptelor și a probelor (Hotărârea din 7 aprilie 2016, Akhras/Consiliul, C-193/15 P, EU:C:2016:219, punctul 68 și jurisprudența citată). Pe de altă parte, atunci când un recurent invocă o denaturare a elementelor de probă de către Tribunal, el trebuie să indice cu precizie elementele care ar fi fost denaturate de acesta și să demonstreze erorile de analiză care, în aprecierea sa, ar fi condus Tribunalul la această denaturare (Hotărârea din 3 decembrie 2015, Italia/Comisia, C-280/14 P, EU:C:2015:792, punctul 52, și Hotărârea din 19 octombrie 2017, Yanukovych/Consiliul, C-598/16 P, nepublicată, EU:C:2017:786, punctul 46, precum și jurisprudența citată).
- 45 În speță, în ceea ce privește constatările referitoare la mărturia directorului recurenteii, cuprinse la punctele 83-86 din hotărârea atacată, precum și cele întemeiate pe această mărturie, este necesar să se arate că recurenta nu a demonstrat în niciun mod că aceste constatări ar reprezenta o eroare de analiză a Tribunalului care ar determina o denaturare. În plus, nicio denaturare nu rezultă în mod vădit din articolele de presă menționate la punctele 88 și 89 din hotărârea atacată, nici din constatările de natură factuală ale Tribunalului cuprinse la punctele 91-112 din hotărârea atacată. Dimpotrivă, aceste constatări demonstrează că Tribunalul a luat într-adevăr în considerare mărturia directorului recurenteii, precizând în același timp motivele pentru care această mărturie, căreia se impunea să i se recunoască o valoare probantă redusă, nu permitea infirmarea concluziei, expusă la punctul 89 din hotărârea atacată, deduse din documentele prezentate de Consiliu.
- 46 Recurenta lasă de asemenea să se înțeleagă că Tribunalul a denaturat mărturia menționată, apreciind că nu poate fi calificată drept diferită și independentă de mărturia sa și că ar dispune de o valoare probantă redusă, pentru motivul că a fost efectuată la cererea acesteia pentru nevoile acțiunii în primă instanță și că provine de la o persoană care are funcția de director al recurenteii. Or, această susținere nu urmărește dovedirea unei denaturări a unui element de probă, ci contestarea aprecierii faptelor și a probelor de către Tribunal, ceea ce nu este admisibil în stadiul recursului.
- 47 Prin urmare, este necesar să se respingă primul și al doilea motiv ale recursului.

Cu privire la al treilea motiv

– Argumentația părților

- 48 Prin intermediul celui de al treilea motiv, care este împărțit în două aspecte, recurenta susține că Tribunalul a apreciat în mod eronat că motivele contestate care se află la baza reincluderii în listele în litigiu, presupunând chiar că sunt dovedite, îndeplineau criteriile de includere.
- 49 În cadrul primului aspect, recurenta arată că Tribunalul a săvârșit o eroare de drept la punctele 128 și 129 din hotărârea atacată apreciind că aceasta furniza sprijin financiar direct guvernului Iranului și că, în consecință, criteriul prevăzut la articolul 20 alineatul (1) litera (c) din Decizia 2010/413 și la

articolul 23 alineatul (2) litera (d) din Regulamentul nr. 267/2012, care impunea un astfel de sprijin, era îndeplinit. Or, susținerile Consiliului ar fi exprimat cel mult că era vorba despre un sprijin financiar indirect, de vreme ce îi era reproșat că oferă resurse financiare și servicii de finanțare pentru proiecte de dezvoltare în sectorul petrolului și gazelor naturale, dintre care unele erau desfășurate de filiale ale unor entități controlate de guvernul Iranului.

- 50 În cadrul celui de al doilea aspect, recurenta invocă faptul că Tribunalul a săvârșit o eroare de drept decidând, la punctul 133 din hotărârea atacată, că era implicată direct în achiziționarea de bunuri și de tehnologii interzise și că criteriul prevăzut la articolul 20 alineatul (1) litera (b) din Decizia 2010/413 și la articolul 23 alineatul (2) litera (a) din Regulamentul nr. 267/2012 era îndeplinit, deși recurenta nu era angajată în niciun mod în vreo achiziționare de astfel de bunuri sau de tehnologii.
- 51 Consiliul susține că al treilea motiv nu este fondat. Recurenta ar aprecia greșit, în ceea ce privește criteriul referitor la sprijinul financiar acordat guvernului Iranului, că doar un sprijin direct ar permite justificarea includerii unei entități în listele în litigiu, în special în raport cu obiectivul urmărit de Decizia 2010/413 și de Regulamentul nr. 267/2012. În ceea ce privește criteriul referitor la achiziționarea de bunuri și de tehnologii interzise, acesta ar impune doar o implicare a persoanei sau a entității în această achiziționare.

– *Aprecieră Curții*

- 52 În ceea ce privește primul aspect al celui de al treilea motiv, trebuie arătat că Tribunalul a amintit în mod întemeiat la punctul 122 din hotărârea atacată că criteriul sprijinului acordat guvernului Iranului care figurează la articolul 20 alineatul (1) litera (c) din Decizia 2010/413, astfel cum a fost modificată prin Decizia 2012/635, și la articolul 23 alineatul (2) litera (d) din Regulamentul nr. 267/2012, astfel cum a fost modificat prin Regulamentul nr. 1263/2012, trebuie înțeles în sensul că acoperă activități proprii persoanei sau entității în cauză și care, chiar dacă nu au, ca atare, nicio legătură directă sau indirectă cu proliferarea nucleară, o pot totuși favoriza, furnizând guvernului iranian resurse sau facilități de ordin material, financiar sau logistic care îi permit să își continue activitățile de proliferare (a se vedea în acest sens Hotărârea din 1 martie 2016, *National Iranian Oil Company/Consiliul*, C-440/14 P, EU:C:2016:128, punctele 80 și 81, precum și Hotărârea din 7 aprilie 2016, *Central Bank of Iran/Consiliul*, C-266/15 P, EU:C:2016:208, punctul 44).
- 53 Astfel cum reiese din cuprinsul punctelor 81 și 82 din Hotărârea din 1 martie 2016, *National Iranian Oil Company/Consiliul* (C-440/14 P, EU:C:2016:128), acest criteriu ține seama de „legătura potențială dintre veniturile Iranului derivate din sectorul energetic și finanțarea activităților sale nucleare sensibile cu risc de proliferare”, evidențiată în special în Rezoluția 1929 și în considerentul (22) al Deciziei 2010/413, în scopul de a afecta finanțarea programului nuclear iranian de către guvernul Iranului. Legătura dintre sectorul energetic și proliferarea nucleară este astfel stabilită de legiuitorul Uniunii însuși.
- 54 În plus, reiese din jurisprudența Curții că acest criteriu, interpretat în lumina obiectivelor urmărite de Consiliu, vizează formele de sprijin acordat guvernului Iranului, care, prin importanța lor cantitativă sau calitativă, contribuie la continuarea activităților nucleare iraniene (a se vedea în acest sens Hotărârea din 1 martie 2016, *National Iranian Oil Company/Consiliul*, C-440/14 P, EU:C:2016:128, punctul 83, și Ordonanța din 4 aprilie 2017, *Sharif University of Technology/Consiliul*, C-385/16 P, nepublicată, EU:C:2017:258, punctul 64).
- 55 În aceste condiții, în raport cu obiectivul amintit la punctul 52 din prezenta hotărâre, este important de determinat dacă activitatea proprie persoanei sau entității în cauză este susceptibilă să favorizeze proliferarea nucleară, prin importanța sa cantitativă sau calitativă, furnizând guvernului Iranului resurse sau facilități de ordin material, financiar sau logistic care îi permit acestuia să își continue activitățile de proliferare.

- 56 Or, în speță, astfel cum reiese din cuprinsul punctelor 125-128 din hotărârea atacată, Tribunalul a arătat, pe baza constatărilor sale factuale, că recurenta a participat la finanțarea mai multor proiecte de mare amploare în sectorul petrolului și gazelor naturale în Iran, destinate renovării anumitor instalații sau creării unora noi, dintre care unele ar crește în mod semnificativ capacitatea de producție și de rafinare a țițeiului a acestor instalații și, așadar, a Republicii Islamice Iran. Recurenta nu a contestat, în fața Tribunalului, importanța cantitativă a acestei participări.
- 57 În consecință, având în vedere activitatea financiară a recurente, constând în finanțarea unor proiecte de mare amploare într-un sector pentru care legătura cu proliferarea nucleară este stabilită de reglementarea aplicabilă, Tribunalul nu a săvârșit o eroare de drept apreciind că aceasta furniza sprijin guvernului Iranului, astfel încât criteriul care figurează la articolul 20 alineatul (1) litera (c) din Decizia 2010/413, astfel cum a fost modificată prin Decizia 2012/635, și la articolul 23 alineatul (2) litera (d) din Regulamentul nr. 267/2012, astfel cum a fost modificat prin Regulamentul nr. 1263/2012, era îndeplinit. Astfel, chestiunea dacă un asemenea sprijin trebuie să fie calificat drept direct sau indirect este, în speță, lipsită de relevanță.
- 58 În aceste condiții, în măsura în care actele atacate au reinclus numele recurente în listele în litigiu, pentru motivul că aceasta furnizează sprijin guvernului Iranului, dispozitivul hotărârii atacate trebuie să fie considerat fondat.
- 59 În ceea ce privește al doilea aspect al celui de al treilea motiv al recursului, trebuie să se arate că acesta urmărește să se stabilească faptul că Tribunalul a săvârșit o eroare de drept apreciind că motivul de includere, potrivit căruia recurenta poate fi considerată ca fiind implicată în achiziționarea de bunuri și de tehnologii interzise, îndeplinea criteriul prevăzut la articolul 20 alineatul (1) litera (b) din Decizia 2010/413 și la articolul 23 alineatul (2) litera (a) din Regulamentul nr. 267/2012.
- 60 Or, potrivit jurisprudenței Curții, în ceea ce privește controlul legalității unei decizii de adoptare a unor măsuri restrictive, având în vedere natura preventivă a acestora, dacă instanța Uniunii consideră că cel puțin unul dintre motivele menționate este suficient de precis și de concret, că este întemeiat și că reprezintă prin el însuși un temei suficient pentru susținerea acelei decizii, împrejurarea că altele dintre acele motive nu ar îndeplini aceste condiții nu poate justifica anularea deciziei menționate (a se vedea Hotărârea din 28 noiembrie 2013, Consiliul/Manufacturing Support & Procurement Kala Naft, C-348/12 P, EU:C:2013:776, punctul 72, precum și jurisprudența citată).
- 61 În această privință, întrucât, astfel cum rezultă din cuprinsul punctului 58 din prezenta hotărâre, dispozitivul hotărârii atacate trebuie să fie considerat ca fiind fondat în măsura în care actele atacate au reinclus numele recurente în listele în litigiu, pentru motivul că aceasta furnizează sprijin guvernului Iranului, o eroare a Tribunalului în privința motivului referitor la achiziționarea de bunuri și de tehnologii interzise, presupunând chiar că este dovedită, nu poate determina anularea actelor atacate, astfel încât al doilea aspect al celui de al treilea motiv al recursului trebuie să fie respins ca inoperant.
- 62 Având în vedere ceea ce precedă, este necesar să se respingă al treilea motiv al recursului.

Cu privire la al patrulea motiv

– Argumentația părților

- 63 Prin intermediul celui de al patrulea motiv, recurenta arată că Tribunalul a săvârșit o eroare de drept apreciind că Consiliul putea adopta o decizie de reincludere în listele în litigiu pe baza unor motive care se referă la un comportament vechi, iar nu la un comportament nou sau recent descoperit, în condițiile în care aceste motive ar fi putut și ar fi trebuit să fie invocate în cadrul primei sale includeri. Cu ocazia reincluderii unei persoane sau a unei entități în listele de persoane și de entități

vizate de măsuri restrictive, Consiliul nu se poate limita la a modifica motivele care servesc drept temei al includerii sale inițiale pe asemenea liste. Tribunalul ar fi apreciat astfel greșit, în special la punctele 31, 32, 36-40, 45, 47 și 145 din hotărârea atacată, că Consiliul nu a încălcat articolul 266 TFUE, precum și principiile autorității de lucru judecat, securității juridice și caracterului definitiv al deciziilor jurisdicționale, dar și dreptul la o protecție jurisdicțională efectivă și principiul efectivității, drepturile conferite prin articolul 47 din cartă și articolele 6 și 13 din CEDO, precum și dreptul său la o bună administrare.

- 64 Recurenta adaugă că reincluderea ei în listele în litigiu înseamnă, cu încălcarea articolului 266 TFUE, înlocuirea includerii inițiale, contrar celor decise de Tribunal. În plus, Tribunalul ar fi trebuit să concluzioneze că comportamentul Consiliului a eludat și a lipsit de orice efect util Hotărârea din 22 ianuarie 2015, Bank Tejarat/Consiliul (T-176/12, EU:T:2015:43), determinând ineficacitatea și lipsirea de utilitate în practică a acțiunii în anulare și reprezentând un abuz de procedură. Recurenta susține, în plus, că, prin încălcarea articolului 41 din cartă, situația sa nu a fost tratată în mod imparțial, echitabil și într-un termen rezonabil, procedura de reincludere neputând fi separată de includerile care au precedat-o. Recurenta arată, în sfârșit, că, întrucât aceste drepturi și principii nu sunt respectate, reincluderea sa încalcă drepturile sale fundamentale, în special dreptul său la proprietate, precum și principiul proporționalității.
- 65 Consiliul apreciază, dimpotrivă, că nu era ținut, în momentul includerii inițiale a recurente, să invoce ansamblul criteriilor de includere și al motivelor susceptibile să fie reținute și că, în urma unei hotărâri de anulare a unei decizii inițiale de includere, acesta poate adopta o decizie de reincludere, cu condiția ca această nouă decizie să nu fie afectată de aceleași vicii de fond sau de procedură ca cele revelate în această hotărâre.

– Aprecierea Curții

- 66 În cadrul celui de al patrulea motiv al recursului, încălcarea diferitor principii de drept al Uniunii și drepturi fundamentale invocată de recurentă se întemeiază în esență pe argumentul potrivit căruia Tribunalul a săvârșit o eroare de drept prin faptul că a considerat că o entitate care a obținut anularea unor măsuri restrictive adoptate împotriva sa putea să facă obiectul unei reincluderi într-o listă de entități ale căror active sunt înghețate, atât timp cât susținerile cuprinse în noua expunere de motive nu se referă la un comportament nou sau recent descoperit și ar fi putut, așadar, să fie prezentate cu ocazia primei includeri a acestei entități.
- 67 Mai întâi, în temeiul articolului 266 TFUE, instituția care a emis actul anulat trebuie să ia măsurile necesare pentru executarea hotărârii care a anulat acest act.
- 68 Potrivit acestei dispoziții, în ipoteza în care un act este anulat sau declarat nevalid, instituțiile emitente ale acestui act sunt obligate să ia doar măsurile impuse de executarea acestei hotărâri. În consecință, instituțiile dispun de o largă putere de apreciere pentru a decide mijloacele care trebuie puse în aplicare pentru a acționa în conformitate cu o hotărâre de anulare sau de declarare a nevalidității, înțelegându-se că aceste mijloace trebuie să fie compatibile cu dispozitivul hotărârii în discuție și cu motivele care constituie susținerea necesară a acesteia (a se vedea în acest sens Hotărârea din 28 ianuarie 2016, CM Eurologistik și GLS, C-283/14 și C-284/14, EU:C:2016:57, punctele 75 și 76, precum și Hotărârea din 15 martie 2018, Deichmann, C-256/16, EU:C:2018:187, punctul 87).
- 69 În aceste condiții, articolul 266 TFUE nu aduce, ca atare, un răspuns la chestiunea dacă Consiliul mai poate proceda la o reincludere pe baza unor alte motive decât cele cuprinse în actele anulate. În schimb, această chestiune, care impune să se determine dacă hotărârea de anulare limitează facultatea Consiliului de a adopta acte de reincludere, poate fi apreciată în lumina principiului autorității de lucru judecat.

- 70 În ceea ce privește acest principiu, trebuie amintit că hotărârile de anulare pronunțate de instanțele Uniunii se bucură, din momentul în care au devenit definitive, de autoritate de lucru judecat. Aceasta privește nu doar dispozitivul hotărârii de anulare, ci și motivele care constituie temeiul necesar al dispozitivului și care, din acest motiv, nu pot fi disociate de acesta (a se vedea în acest sens Hotărârea din 15 noiembrie 2012, Al-Aqsa/Consiliul și Țările de Jos/Al-Aqsa, C-539/10 P și C-550/10 P, EU:C:2012:711, punctul 49, precum și jurisprudența citată).
- 71 Or, rezultă dintr-o jurisprudență constantă că autoritatea de lucru judecat nu privește decât elementele de fapt și de drept care au fost efectiv sau în mod necesar soluționate printr-o decizie jurisdicțională (Hotărârea din 29 martie 2011, ThyssenKrupp Nirosta/Comisia, C-352/09 P, EU:C:2011:191, punctul 123, precum și Hotărârea din 13 septembrie 2017, Pappalardo și alții/Comisia, C-350/16 P, EU:C:2017:672, punctul 37).
- 72 În speță, în Hotărârea din 22 ianuarie 2015, Bank Tejarat/Consiliul (T-176/12, EU:T:2015:43), Tribunalul a anulat includerea inițială a recurentei, considerând, la punctul 60 din această hotărâre, că susținerile Consiliului nu erau susceptibile să justifice că recurenta acordase sprijin proliferării nucleare sau sprijinise alte persoane și entități să încalce măsurile restrictive care le priveau sau să se sustragă acestora. În procedura în care s-a pronunțat hotărârea menționată, astfel cum rezultă din cuprinsul punctelor 40 și 41 din acea hotărâre, Consiliul nu prezentase, pentru a dovedi temeinicia măsurilor restrictive care o priveau pe recurentă, în afară de propunerea unui stat membru, decât o scrisoare care provenea de la recurentă, precum și anexa la aceasta.
- 73 Așadar, actele Consiliului au fost anulate prin hotărârea menționată ca urmare a insuficienței elementelor furnizate de Consiliu pentru a dovedi temeiul lor factual. Nu se poate deduce dintr-o astfel de constatare, la care se raportează autoritatea de lucru judecat potrivit jurisprudenței citate la punctul 71 din prezenta hotărâre, că Consiliul nu putea, ulterior, să rețină alte elemente de probă destinate să ateste veridicitatea motivelor invocate sau că acesta nu ar mai putea să demonstreze niciodată că recurenta acordă sprijin proliferării nucleare sau sprijină alte persoane și entități pentru a încalca măsurile restrictive care le privesc sau pentru a se sustrage de la acestea.
- 74 Or, trebuie constatat că reincluderea recurentei în listele în litigiu, prin actele atacate, este întemeiată pe criterii de includere diferite de cele care se aflau la baza includerii inițiale, care a fost anulată prin Hotărârea din 22 ianuarie 2015, Bank Tejarat/Consiliul (T-176/12, EU:T:2015:43), și, prin urmare, pe un temei juridic diferit, după cum a apreciat Tribunalul la punctul 36 din hotărârea atacată. În plus, expunerea de motive cuprinsă în actele atacate și în actele care au precedat includerea inițială a recurentei, precum și elementele de probă prezentate Tribunalului nu sunt aceleași.
- 75 Recurenta arată totuși că, în măsura în care elemente factuale pe care Consiliul și-a întemeiat decizia de a o reinclue în listele în litigiu erau deja disponibile în momentul includerii sale inițiale, Consiliul avea obligația de a epuiza ansamblul elementelor aflate la dispoziția sa și al calificărilor juridice susceptibile să justifice impunerea unor măsuri restrictive împotriva sa, cu ocazia acestei prime includeri.
- 76 În această privință, este suficient să se arate că această obiecție nu poate determina constatarea unei încălcări a principiului autorității de lucru judecat din moment ce, prin ipoteză, având în vedere că respectivele elemente și calificări juridice nu au fost luate în considerare prin decizia care beneficiază de autoritate de lucru judecat, ele nu pot constitui elemente de drept sau de fapt soluționate în mod efectiv sau necesar prin decizia menționată în sensul jurisprudenței citate la punctul 71 din prezenta hotărâre.
- 77 Rezultă din ceea ce precedă că Tribunalul a apreciat, fără a săvârși o eroare de drept, că Consiliul nu a încălcat autoritatea de lucru judecat de care beneficiază Hotărârea din 22 ianuarie 2015, Bank Tejarat/Consiliul (T-176/12, EU:T:2015:43), prin adoptarea actelor atacate pe baza unor motive referitoare la sprijinul acordat guvernului Iranului, amintite la punctul 19 din prezenta hotărâre.

- 78 În ceea ce privește principiul securității juridice, trebuie să se arate că, în cadrul recursului său, recurenta nu prezintă un argument precis pentru a susține că, în speță, acest principiu ar acorda o protecție mai întinsă decât cea care rezultă din principiul autorității de lucru judecat unei persoane sau unei entități care a obținut anularea includerii sale într-o listă a persoanelor și a entităților ale căror active sunt înghețate, împotriva adoptării unor noi măsuri restrictive întemeiate pe alte criterii de includere sau pe alte motive.
- 79 În ceea ce privește principiul protecției jurisdicționale efective, acesta constituie un principiu general al dreptului, care este, în prezent, afirmat la articolul 47 din cartă. Acest articol asigură, în dreptul Uniunii, protecția conferită prin articolul 6 paragraful 1 și prin articolul 13 din CEDO (Hotărârea din 16 mai 2017, *Berlioz Investment Fund*, C-682/15, EU:C:2017:373, punctul 54 și jurisprudența citată). Respectivul articol 47 impune, în primul său paragraf, ca orice persoană ale cărei drepturi și libertăți garantate de dreptul Uniunii au fost încălcate să aibă dreptul la o cale de atac efectivă în fața unei instanțe judecătorești, în conformitate cu condițiile stabilite de acest articol.
- 80 Or, principiul protecției jurisdicționale efective nu poate să împiedice Consiliul să reincludă o persoană sau o entitate în listele de persoane și de entități ale căror active sunt înghețate, în temeiul unor alte motive decât cele pe care se întemeia includerea inițială a acestei persoane sau a acestei entități. Astfel, acest principiu urmărește să garanteze ca un act cauzator de prejudicii să poată fi atacat în fața instanței, iar nu ca un nou act cauzator de prejudicii, întemeiat pe motive diferite, să nu poată fi adoptat.
- 81 După cum a apreciat deja Curtea, atunci când decizia unei instituții a Uniunii care a făcut obiectul unei acțiuni a fost anulată, se consideră că aceasta nu a existat niciodată, iar această instituție, care intenționează să ia o nouă decizie, poate proceda la o reexaminare completă și poate invoca alte motive decât cele pe care era întemeiată decizia anulată (a se vedea prin analogie Hotărârea din 6 martie 2003, *Interporc/Comisia*, C-41/00 P, EU:C:2003:125, punctul 31).
- 82 În aceste condiții, o nelegalitate precum cea constatată de Tribunal în Hotărârea din 22 ianuarie 2015, *Bank Tejarat/Consiliul* (T-176/12, EU:T:2015:43), cu ocazia primei includeri a recurente în listele persoanelor și ale entităților ale căror active sunt înghețate, nu este de natură să împiedice Consiliul, în urma unei reexaminări a situației acesteia, să adopte noi măsuri restrictive pe baza unor elemente factuale deja existente sau disponibile.
- 83 Trebuie să se arate de asemenea că, în cadrul procedurii în care s-a pronunțat Hotărârea din 22 ianuarie 2015, *Bank Tejarat/Consiliul* (T-176/12, EU:T:2015:43), care a devenit definitivă, recurenta a solicitat și a obținut anularea măsurilor restrictive adoptate în 2012, care au fost, așadar, eliminate din ordinea juridică a Uniunii, după cum a constatat Tribunalul la punctul 45 din hotărârea atacată. Prin urmare, recurenta poate invoca această hotărâre în susținerea acțiunii în despăgubire pe care a introdus-o în fața Tribunalului, care este înregistrată sub nr. T-37/17. În plus, recurenta dispune de facultatea, de care s-a prevalat, de a introduce o nouă acțiune în fața instanței Uniunii având ca obiect controlul legalității unei decizii de reincludere pentru a fi repusă, dacă este cazul, în poziția sa inițială, precum și pentru a obține o despăgubire.
- 84 În consecință, în speță, Tribunalul nu a săvârșit nicio eroare de drept prin faptul că a apreciat că adoptarea actelor atacate nu constituia o încălcare a principiului protecției jurisdicționale efective, astfel cum reiese din cuprinsul punctului 47 din hotărârea atacată.
- 85 Pe de altă parte, recurenta nu a prezentat elemente de natură să demonstreze încălcarea principiului unei bune administrări, care este consacrat la articolul 41 din cartă (a se vedea în acest sens Hotărârea din 8 mai 2014, N., C-604/12, EU:C:2014:302, punctul 49, precum și Hotărârea din 17 iulie 2014, YS și alții, C-141/12 și C-372/12, EU:C:2014:2081, punctul 68). Astfel, dreptul oricărei persoane de a beneficia de un tratament imparțial, echitabil și într-un termen rezonabil din partea instituțiilor

Uniunii la adoptarea unei măsuri individuale care ar afecta-o în mod defavorabil, care rezultă din acest principiu, nu urmărește să garanteze că Consiliul nu va adopta, pentru viitor, noi măsuri restrictive întemeiate pe motive diferite.

- 86 Recurenta nu a furnizat nici elemente de natură să demonstreze un abuz de putere săvârșit de Consiliu. Potrivit jurisprudenței Curții, un act reprezintă un abuz de putere numai dacă rezultă din indicii obiective, pertinente și concordante că a fost adoptat în scopul exclusiv sau cel puțin determinant de a atinge alte obiective decât cele pentru care a fost acordată competența în cauză sau de a eluda o procedură special prevăzută de tratate pentru a răspunde circumstanțelor cauzei (Hotărârea din 28 martie 2017, Rosneft, C-72/15, EU:C:2017:236, punctul 135 și jurisprudența citată). În plus, Tribunalul a constatat la punctul 144 din hotărârea atacată că reincluderea recurente în listele în litigiu viza punerea în aplicare a obiectivelor urmărite prin dispozițiile Deciziei 2010/413 și ale Regulamentului nr. 267/2012. Astfel, Tribunalul a respins în mod întemeiat, la punctul 146 din hotărârea atacată, motivul dedus dintr-un abuz de putere și din încălcarea principiului unei bune administrări.
- 87 În sfârșit, recurenta afirmă că, întrucât principiile și drepturile pe care le-a invocat în susținerea celui de al patrulea motiv nu ar fi respectate, reincluderea sa în listele în litigiu ar încălca drepturile sale fundamentale, în special dreptul său la proprietate, precum și principiul proporționalității. Or, rezultă din considerațiile care precedă că drepturile și principiile invocate de recurentă nu au fost încălcate. În fond, recurenta nu critică punctele 147-165 din hotărârea atacată, prin care Tribunalul a respins motivul său dedus din faptul că decizia Consiliului de a o reincluce în listele în litigiu constituia o încălcare a drepturilor sale fundamentale, în special a dreptului său la proprietate, și a principiului proporționalității.
- 88 Ținând seama de ceea ce precedă, este necesar să se respingă al patrulea motiv al recursului, precum și prezentul recurs în întregime.

Cu privire la cheltuielile de judecată

- 89 În temeiul articolului 184 alineatul (2) din Regulamentul de procedură al Curții, atunci când recursul nu este fondat, Curtea se pronunță asupra cheltuielilor de judecată. Articolul 138 alineatul (1) din același regulament, aplicabil procedurii de recurs în temeiul articolului 184 alineatul (1) din acesta, prevede că partea care cade în pretenții este obligată, la cerere, la plata cheltuielilor de judecată.
- 90 Întrucât Consiliul a solicitat obligarea recurente la plata cheltuielilor de judecată, iar aceasta a căzut în pretenții, se impune obligarea acesteia să suporte, pe lângă propriile cheltuieli de judecată, și pe cele efectuate de Consiliu.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a patra) declară și hotărăște:

1) Respinge recursul.

2) Obligă Bank Tejarat să suporte, pe lângă propriile cheltuieli de judecată, pe cele efectuate de Consiliul Uniunii Europene.

Semnături